

OLIMPIADA DE LINGVISTIC
Etapa judeeană, 12 decembrie 2015
SECȚIUNEA DE ANTRENAMENT
– clasa a VI-a –

Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timp de lucru: 3 ore.

I. LIMBA ROMÂNĂ (15 puncte)

*Ea e ruda sora a soarelui,
a fericirii
o zbatere în capăt de nod*

*Toți o privesc,
fiecare vede cât poate,
dar nimeni nu ajunge s-o vadă ...*

*Ea e de dar ca lumina,
un îmi curge tor în toate-mplântat
aurindu-le numai pricina
pentru care s-au născut,
s-au inventat*

*Ea dezvăluie acoperind
praguri, ferestre și porți
și călăuză de te căsădă râme
Ea se mângâie doar în fărâme
ca fericirea
pe care altfel n-ai putea s-o suporti.*

(Passionaria Stoicescu – *Poezia*)

1. Alcătuieste din cinci cuvinte, existente în limba română, combinând toate vocalele și consoanele din următoarele cuvinte selectate din text: *ruda, dar, doar, ca, care*..... **5 puncte**
2. Alcătuieste un singur enunț în care să folosești cinci dintre următoarele cuvintele selectate din text: *ruda, lumina, doar, vede, to, îmi, capăt, porți, nimeni, numai, altfel*, păstrându-le forma dată.....**5 puncte**
3. Selectează, din textul poeziei, **2 verbe** care să conțină în interior câte o secvență care să poată fi transcrisă ca și cum ar fi un substantiv și **3 substantive** care să conțină în interior câte o secvență care să poată fi transcrisă ca și cum ar fi un pronume personal alcătuit din cel puțin două litere.....**5 puncte**

II. MATEMATICĂ (15 puncte)

De-a lungul unui drum rectiliniu se instalează stâlpi de telegraf: $S_0, S_1, S_2, \dots, S_n$, astfel încât: $S_0S_1=1$ metru, $S_1S_2=2$ metri, $S_{n-1}S_n=n$ metri.

- a) Află distanța dintre stâlpii S_{45} și S_{99} .
- b) Află distanța dintre primul stâlp și mijlocul distanței dintre al 46-lea stâlp și al 100-lea stâlp.

III. LINGVISTICA – 60 de puncte

a. Relații semantice

(30 de puncte)

Se dau următoarele substantive compuse și sintagme, incluse în următorul tabel:

cal-de-mare	cas de lemn	vin de butoi	vacanță de vară	creier de găin

1. Includeți în tabel următoarele substantive compuse și sintagme:

ap de izvor, buhai-de-balt, cireșe de mai, dihor de step, drum-de-fier, dulceață de vișine, hoț de buzunare, labă de urs, mână de copil, untdelemn (10 puncte)

2. Explicați cum ați procedat.

(10 puncte)

3. Propuneți două substantive compuse sau sintagme care să se încadreze în aceeași categorie cu *rochie de petrecere*. (10 puncte)

b. Accentul în limba latină

(30 de puncte)

Se dau următoarele cuvinte în limba latină, cu accentul marcat prin subliniere: fort_ăna, orch_ăstra, pec_ănia, rud_ămentum, v_ăst_gium, vid_ăre.

O linie orizontală deasupra unei vocale înseamnă că acea vocală este lungă, adică are o durată de rostire mai mare.

Cerințe:

1. Puneți corect accentul în următoarele cuvinte din latină:

am_ămus, arg_ămentum, c_ănf_ărm, magistr_ărum, postp_ăn, pr_ăvoc, serv_ăre, S_ăcrates, solit_ădo, superior (20 de puncte)

2. Explicați cum ați rezolvat, extrăgând regulile de accentuare a cuvintelor. (10 puncte)

OLIMPIADA DE LINGVISTICĂ
Etapa județeană, 12 decembrie 2015
SECȚIUNEA DE ANTRENAMENT
- clasa a VI-a -
BAREM

I. LIMBA ROMÂNĂ – 15 puncte

1. Exemplu de răspuns: cuvinte obținute combinând toate vocalele și consoanele din cuvintele selectate din text: *dura, rad, ador, ac, arce*..... 1p. x 5

2. Exemplu de răspuns: folosirea corectă a cuvintelor într-un enunț..... 1p. x 5

3. Exemplu de răspuns:

- verbe care să conțină în interior câte o secvență care să poată fi transcrisă ca și cum ar fi un substantiv: *aurind* (substantivul *aur*), *dezvălui* (substantivul *văl*) etc. 1p. x 2

- substantive care să conțină în interior câte o secvență care să poată fi transcrisă ca și cum ar fi un pronume personal: *soarelui* (pronumele personal *lui*), *poate* (pronumele personal *te*), *măsoară* (pronumele personal *mă*)..... 1p. x 3

II. MATEMATICĂ – 15 puncte

Soluție și barem:

$$a) S_{45}S_{99} = S_{45}S_{46} + S_{46}S_{47} + \dots + S_{98}S_{99} = 46 + 47 + \dots + 99 = (1 + 2 + \dots + 99) - (1 + 2 + \dots + 45) = 50 \cdot 99 - 45 \cdot 26 = \dots (5 \text{ puncte})$$

$$b) S_{46}S_{100} = S_{46}S_{47} + \dots + S_{99}S_{100} = 47 + 48 + \dots + 100 = (1 + 2 + \dots + 46 + \dots + 100) - (1 + 2 + \dots + 46) = 50 \cdot 101 - 26 \cdot 47 = S (5 \text{ puncte})$$

$$d = 1 + 2 + \dots + 46 + S/2 (5 \text{ puncte pentru finalizare})$$

III. LINGVISTICĂ

a. Relații semantice

1.

cal-de-mare	casă de lemn	vin de butoi	vacanță de vară	creier de găină
buhai-de-baltă	drum-de-fier	apă de izvor	cireșe de mai	labă de urs
dihor de stepă	dulceață de vișine	hoț de buzunare		mână de copil
		untdelemn		
A	B	C	D	E

Se acordă câte 1 punct pentru fiecare substantiv compus și sintagmă încadrate corect (1 p. x 10 = 10 p.).

2. În categoria A, cel de-al doilea termen indică localizarea, în categoria B, compoziția, în categoria C, sursa, în categoria D, plasarea temporală, iar în categoria E, întregul din care o parte este primul termen (posesia inalienabilă). Cel mai dificil de încadrat este substantivul *untdelemn* (< *unt de lemn*, în care *lemn* „măslin” și reprezintă sursa, nu compoziția).

Cele 10 puncte se acordă astfel:

- 2 puncte, pentru observarea faptului că substantivele compuse și sintagmele date trebuie încadrate în funcție de sensul celui de-al doilea termen;
- 5 puncte, pentru explicitarea sensului celui de-al doilea termen pentru fiecare categorie: localizare, compoziție, sursă, plasare temporală, posesie inalienabilă; se acceptă orice variantă sinonimă care surprinde specificul semantic al claselor;
- 3 puncte, pentru corectitudinea și logica redactării explicației.

3. În sintagma *rochie de petrecere*, cel de-al doilea termen indică destinația, scopul. Se pot da exemple de tipul: *unealtă de pescuit*, *costum de baie*, *pistă de alergare*, *câine de vânatoare* etc.

Se acordă câte 5 puncte pentru fiecare exemplu corect (5 p. x 2 = 10 p.). Se acceptă orice variantă în care cel de-al doilea termen exprimă destinația, scopul.

b. Accentul în limba latină

1. amāmus, argūmentum, cōnfōrmō, magistrārum, postpōnō, prōvocō, servāre, Sōcrates, solitūdo, superior

Se dau câte 2 puncte pentru fiecare cuvânt accentuat corect (2p. x 10 = 20p.).

2.

PASUL 1

Despărțim în silabe cuvintele date: for-tū-na, or-chēs-tra, pe-cū-ni-a, ru-dī-men-tum, vēs-tī-gi-um, vi-dē-re.

Observăm că patru cuvinte au accentul pe penultima silabă: for-tū-na, or-chēs-tra, ru-dī-men-tum, vi-dē-re, iar două cuvinte au accentul pe antepenultima silabă: pe-cū-ni-a, vēs-tī-gi-um.

PASUL 2

Extragem regulile de accentuare:

1. Accentul cade pe penultima silabă dacă aceasta conține o vocală lungă (for-tū-na, vi-dē-re) și/sau dacă aceasta se termină în consoană (or-chēs-tra, ru-dī-men-tum).

2. Accentul cade pe antepenultima silabă dacă penultima nu conține o vocală lungă și nu se termină în consoană (pe-cū-ni-a, vēs-tī-gi-um).

Cele 10 puncte se acordă astfel:

- 2 puncte pentru observarea faptului că accentul este condiționat de structura silabică a cuvântului;
- 2 puncte pentru observarea faptului că structura penultimei silabe este esențială;
- câte 2 puncte pentru fiecare regulă de accentuare, în funcție de structura silabei, în total 4 puncte;
- 2 puncte pentru organizarea explicației.